

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

**з акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*
у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії**

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ – 2016

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

Висновки

**експертної комісії Міністерства освіти і науки України
з акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*
у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії**

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 159 л від 4 лютого 2016 р. експертна комісія у складі:

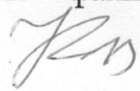
Ковальчука Остапа Вікторовича – проректора з наукової роботи, доцента кафедри живопису і композиції Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, кандидата мистецтвознавства, доцента, голови комісії;

Силка Романа Миколайовича – доцента кафедри теорії та методики мистецького навчання Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, кандидата педагогічних наук, доцента; у період з 10 лютого по 12 лютого 2016 року вивчила подану до Державної акредитаційної комісії Міністерства освіти і науки України вищим навчальним комунальним закладом Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією акредитаційну справу та провела експертну перевірку освітньої діяльності академії, пов'язану з підготовкою фахівців із напрямку 6.020205 «Образотворче мистецтво»*.

Акредитаційна експертиза передбачала перевірку:

- достовірності інформації акредитаційної справи, поданої Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією до ДАК України;
- наявності оригіналів документів, що регламентують діяльність академії;
- формування контингенту студентів ОКР «бакалавр»;
- відповідності чинним державним вимогам кадрового, організаційного, наукового, навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення професійної підготовки фахівців акредитованого напрямку

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

підготовки;

- якості підготовки випускників означених освітньо-кваліфікаційного рівня.

За результатами експертної перевірки комісія встановила факт наявності оригіналів документів, що регламентують діяльність академії, а саме:

- свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (серія А00 № 830560), виданого виконавчим комітетом Хмельницької міської ради 13.07.2006 р.);

- Статуту Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, прийнятого конференцією трудового колективу (протокол № 3 від 30.06.2015 р.), затвердженого Розпорядженням голови Хмельницької обласної ради (№ 195/2015-0 від 24 листопада 2015 року) зареєстрованого Державним реєстром «Державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи» від 8.02.2016 р.;

- довідки про внесення Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії до Державного реєстру вищих навчальних закладів № 23-Д-553, виданої 01.04.2009 р.;

- довідки (серія АА № 173551) про внесення Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії до Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, виданої Головним управлінням статистики у Хмельницькій області 20.05.2009 р.;

- ліцензії (серія АЕ № 636482, термін дії до 01.07.2016 р.) на надання Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки фахівців напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво»* з ліцензованим обсягом прийому 30 осіб (денна форма навчання);

- сертифікату про акредитацію Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії за статусом вищого навчального закладу III рівня (серія РД-III № 2354518, термін дії сертифікату до 01.07.2017 р.);

При проведенні акредитаційної експертизи комісія керувалася постановою

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» № 978 від 09.08.2001 р. та наказами Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» № 689 від 13.06.2012 р., «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847» № 1377 від 29.11.2011 р., «Про затвердження примірних зразків документів, що додаються до заяв, для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти» № 1021 від 17.09.2012 р. та ін. документами.

Документи, надані для проведення акредитаційної експертизи, за переліком і змістом відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Після ґрунтовного розгляду матеріалів експертна комісія проаналізувала якісну характеристику професорсько-викладацького складу, ознайомила з матеріально-технічною базою, навчально-методичним та інформаційним забезпеченням навчального процесу заявленої спеціальності.

За результатами експертної перевірки встановлено:

1. Загальна інформація про вищий навчальний заклад

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія є самостійною установою обласної комунальної форми власності, яка здійснює свою діяльність на підставі Статуту Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, прийнятого конференцією трудового колективу (протокол № 3 від 30.06.2015 р.), затвердженого Розпорядженням голови Хмельницької обласної ради (№ 195/2015-0 від 24 листопада 2015 року) зареєстрованого Державним реєстром «Державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи» від 08.02.2016 р.

Навчальний заклад є вищим навчальним закладом III рівня акредитації (сертифікат про акредитацію – серія РД-III № 2354518 від 25.05.2012 р.); занесений до Державного реєстру вищих навчальних закладів освіти України,

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

фінансується з обласного бюджету. Власником навчального закладу є Хмельницька обласна рада.

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія утворена внаслідок реорганізації Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту рішенням двадцять першої сесії четвертого скликання Хмельницької обласної ради від 01 лютого 2006 року за № 15-21/2006.

Навчальний заклад є одним із найдавніших освітніх закладів на Поділлі. У 1921 році в Проскурові було відкрито педагогічний технікум, який у довоєнні роки готував учительські кадри для шкіл-семирічок. У післявоєнні роки на його базі було відкрито педагогічне училище, яке у 1999 році було реорганізоване у коледж. 29 листопада 2000 року постановою Кабінету Міністрів України № 1759 на базі педагогічного коледжу відкрито гуманітарно-педагогічний інститут.

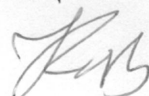
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія підпорядкована Міністерству освіти і науки України та Хмельницькій обласній раді. Адреса: 29013, м. Хмельницький, вул. Проскурівського підпілля, 139.

Структура академії представлена 3-ма факультетами, 13-ма кафедрами (із 10 випускових кафедр 5 очолюють доктори наук, професори).

Підготовка фахівців у навчальному закладі здійснюється відповідно до ліцензії серії АЕ № 636482 від 17.06.2015 р. відповідно до рішення ДАК від 28.05.2015 р., протокол № 116 (наказ МОН України від 10.06.2015 № 1415 л) з 5 гуманітарних галузей знань, 3 спеціальності за ОКР «молодший спеціаліст», 10 напрямів підготовки за II ОКР – «бакалавр», 7 спеціальностей за III ОКР – «спеціаліст», 7 спеціальностей за IV ОКР – «магістр».

Наказом № 537 Міністерства освіти і науки України від 25 червня 2007 року Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії було дано дозвіл на відкриття разової аспірантури за спеціальністю 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти. У 2013 році відкрито постійнодіючу аспірантуру за спеціальністю 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» та спеціалізовану вчену раду К 70.145.01 за цією спеціальністю.

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

У 2014 році відкрито постійнодіючу аспірантуру за спеціальністю 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти». Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 747 від 13.07.2015 р. змінено профіль спеціалізованої вченої ради К 70.145.01 надавши раді право приймати до розгляду та проводити захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальностями 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» та 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти».

У 2007 році було засновано і видано перший випуск збірника наукових праць «Педагогічний дискурс» (спільно з Інститутом педагогіки Академії педагогічних наук України). Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 6 березня 2015 року за № 261 збірник внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати наукових досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата (доктора) наук в галузі «Педагогічні науки». Збірник внесений до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема, Index Copernicus.

У 2011 році був започаткований та виданий перший випуск збірника наукових праць «Актуальні питання мистецької педагогіки». Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 7 жовтня 2015 року за № 1021 збірник внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати наукових досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата (доктора) наук в галузі «Педагогічні науки».

У квітні 2015 році спільно з Інститутом літератури імені Т.Г.Шевченка Національної академії наук України започатковано видання фахового збірника статей «Філологічний дискурс».

Одним із важливих напрямів діяльності Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії є розвиток всіх видів міжнародного співробітництва. Академія підтримує зв'язки з міжнародними організаціями, навчальними закладами та науково-дослідними установами США, Великої Британії,

Іспанії, Швейцарії, Канади, Австрії, Німеччини, Польщі, Литви, Росії, Молдови, Білорусі, Ізраїлю.

На сьогодні укладено міжнародні угоди про наукову, методичну та культурно-освітню співпрацю між академією та 14 вищими навчальними закладами, організаціями та установами 5 зарубіжних країн.

Станом на 01.10.2015 р. в академії та її структурному підрозділі (Хмельницькому педагогічному коледжі) навчається 2170 студентів, з них на денній формі навчання – 1477, на заочній – 693 студенти.

Експертна комісія на підставі перевірки підтверджує факт наявності у навчальному закладі документів, що регламентують його діяльність. Зауважень контролюючих державних органів, а також претензій юридичних та фізичних осіб щодо освітньої діяльності академії за період підготовки фахівців експертною комісією не виявлено.

Керівник вищого навчального закладу – Шоробура І.М. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки, дійсний член Академії наук вищої школи України. Освіта – повна вища. Закінчила географічний факультет Чернівецького державного університету імені Ю. Федьковича у 1992 році. Автор понад 230 публікацій, з яких 95 наукового та 45 навчально-методичного характеру. За сумлінну працю, вагомий внесок у розбудову національної школи, розвиток педагогічної науки Шоробура І. М. нагороджена знаками «Відмінник освіти України», «За наукові досягнення», медаллю М. М. Дарманського «За наполегливість у науці», грамотами Міністерства освіти і науки України, Почесними грамотами Академії педагогічних наук, облдержадміністрації та обласної ради, міського голови. Шоробура І.М. – лауреат Хмельницької міської премії імені Богдана Хмельницького.

Науково-педагогічний колектив за своїм складом має всі потенційні можливості якісно реалізувати завдання, що стоять перед академією з підготовки фахівців сфери педагогічної освіти. Станом на 01.09.2015 р. навчальний процес забезпечують 243 науково-педагогічних працівники, з

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

них: з науковими ступеннями – 86 осіб (9 докторів наук та 77 кандидатів наук); з вченими званнями – 70 осіб (61 доцент та 9 професорів).

Серед викладачів 2 заслужених працівники освіти України, 1 заслужений діяч науки і техніки України, 2 заслужених працівники культури України, 1 заслужений діяч мистецтв України, 2 заслужених артисти України, 1 заслужений художник України, 1 заслужений майстер народної творчості України, 2 члени Національної спілки майстрів народного мистецтва України, 5 членів Спілки дизайнерів України, 1 член Спілки художників України, 1 кандидат у майстри спорту України, 1 майстер спорту міжнародного класу, 2 майстри спорту СРСР, 1 майстер спорту України, 1 дійсний член Академії наук вищої школи України, 1 член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти, 208 викладачів мають вищу категорію, з них 24 мають звання старшого викладача, 138 – звання викладача-методиста, 170 магістрів.

Для реалізації наукових напрямів діяльності в академії створено:

- Регіональну лабораторію професійної ступеневої підготовки педагогів початкової ланки освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України (керівник – Телячий Ю.В., доктор історичних наук, професор);

- Регіональну лабораторію соціально-педагогічних проблем адаптації студентів до навчання в умовах їх ступеневої підготовки у вищому педагогічному навчальному закладі I-IV рівнів акредитації Центрального університету менеджменту НАПН України (керівник – О.М.Галус, доктор педагогічних наук, професор);

- Регіональну лабораторію проблем філософії освіти Інституту вищої освіти НАПН України (керівник – Гамрецька Г.С., кандидат філософських наук, доцент);

- Подільське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України (керівник – Маховська С.В., кандидат філологічних наук, доцент).

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

Підготовка фахівців напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво»* галузі знань 0202 «Мистецтво», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» здійснюється в межах факультету мистецтв Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Викладання дисциплін блоку гуманітарної та соціально-економічної, природничо-наукової і фахової підготовки здійснюють висококваліфіковані досвідчені викладачі відповідних кафедр академії.

Частка науково-педагогічних працівників (НПП) з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр», складає 100 % при нормативі 75 %, у тому числі, які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи, – 100 % при нормативі 50 %.

Частка науково-педагогічних працівників (НПП) з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу дисциплін природничо-наукової підготовки складає 100 % при нормативі 75 %. Частка лекційних годин, яка забезпечується докторами наук, професорами або прирівняними до них особами, складає 62,5 % при нормативі 10 %.

Частка науково-педагогічних працівників (НПП) з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу дисциплін професійної та практичної підготовки складає 91,4 % при нормативі 75 %. Частка лекційних годин, яка забезпечується докторами наук, професорами або прирівняними до них особами, складає 38,1 % при нормативі 10 %.

Висновок. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія має в наявності всі нормативно-правові документи, необхідні для здійснення освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» з напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*.

Експертна комісія відзначає, що Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія є сучасним навчальним закладом, що має глибокі традиції та сучасний рівень організації освітньої діяльності, достатню матеріально-технічну базу і науково-методичний потенціал для підготовки вчителів.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «магістр» у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії здійснюється відповідно до умов прийому до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України, Правил прийому до академії, погоджених з Міністерством освіти і науки України та відповідно до Положення про приймальну комісію Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та встановленого обсягу прийому. Надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог бакалавра напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*, академія здійснює згідно з ліцензією МОН України (серія АЕ № 636482, термін дії до 01.07.2016 р.).

Загальний ліцензований обсяг з напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»* складає 30 осіб денної форм навчання.

В академії функціонує система профорієнтаційної роботи, спрямована на виконання організаційних та інформаційно-діагностичних заходів, основними складовими яких є: маркетингова стратегія профорієнтаційної роботи (перспективний план роботи, анкета абітурієнта, інформаційні листівки, буклети, вітальні листівки); проведення моніторингу заяв абітурієнтів для визначення ефективних профорієнтаційних методів роботи; налагодження інформаційної співпраці з відділами освіти, службами зайнятості, навчальними закладами Хмельницької, Тернопільської, Вінницької та інших областей; листування з потенційними абітурієнтами: запрошення на День відкритих дверей, інформаційні роз'яснення щодо

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

роботи приймальної комісії, особливості вступної кампанії; інформаційна робота з місцевими органами управління освітою (надсилання інформаційних буклетів, участь у нарадах учителів та методичних семінарах, укладання договорів про співпрацю); розповсюдження інформації профорієнтаційного характеру через мережу «Інтернет» (соціальні мережі); телефонний моніторинг; проведення в школах творчих заходів (концерти, виховні години, лекторії-концерти); запрошення учнів шкіл та вчителів на заходи, які щорічно проводяться у рамках тижня кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання; участь учнів шкіл міста та області у Днях факультету та різноманітних виставкових закладах.

Для збереження контингенту студентів проводяться такі заходи: впровадження комплексу заходів із обдарованою молоддю; аналіз та сприяння адаптації першокурсників до умов навчання, удосконалення критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів за принципами кредитно-трансферних технологій навчання; посилення індивідуальної роботи зі студентами, які мають пропуски занять без поважних причин і низькі показники в навчанні; участь студентів у конкурсах, олімпіадах, конференціях, пов'язаних із майбутньою професією; зустрічі з випускниками академії, провідними митцями, майстрами народного мистецтва, вчителями образотворчого мистецтва, викладачами шкіл мистецтв, науковцями та ін.

Значна увага в академії надається студентському самоврядуванню. Сформовано його структуру, організовану з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав – органи самоврядування на рівні академії, факультетів, курсів, груп, студентських гуртожитків. Студентське самоврядування здійснює свою діяльність згідно з Положенням про студентське самоврядування Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Факультетом мистецтв в цілому, фаховими кафедрами і випусковою кафедрою зокрема постійно проводиться відповідна робота щодо покращення якості знань випускників та їх працевлаштування в системі освіти.

Уся система навчальної, науково-дослідної та культурно-виховної роботи факультету і фахових кафедр спрямована на збереження контингенту студентів, формування у них високого професіоналізму як майбутніх учителів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, готовності творчо працювати, самоудосконалювати свій характер і світогляд. Профорієнтаційна робота, що проводиться на факультеті, забезпечує формування якісного контингенту майбутніх студентів.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії проводиться активна профорієнтаційна робота. В академії функціонує цілісна система формування контингенту студентів і працевлаштування випускників, що свідчить про відповідність цього аспекту підготовки фахівців вимогам Міністерства освіти і науки України.

У Хмельницькій області та в м. Хмельницькому існує об'єктивна потреба у фахівцях напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*.

3. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Експертна комісія перевірила відомості про науково-педагогічний персонал щодо кадрового забезпечення освітнього процесу з напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»* у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії за наказами про їх зарахування на посаду, особовими справами, трудовими книжками та результатами науково-педагогічної діяльності.

Навчальний процес з підготовки бакалаврів за напрямом «Образотворче мистецтво»* у цілому забезпечує 9 кафедр академії.

Загальна чисельність професорсько-викладацького складу, що працює за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво*», складає 24 особи. З них: 2 доктори наук, 2 професори, 2 кандидати педагогічних наук, доценти Бучківська Г.В. та Греськова В.В., які забезпечують викладання

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

лекційних годин циклу дисциплін природничої та наукової підготовки навчального плану і працюють у навчальному закладі більше 10 років, мають підручники з грифом МОН України (прирівнюється до одного професора).

Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин заявленої спеціальності, – 100 %, в тому числі, що працюють у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії на постійній основі, – 100 %.

Комісія зазначає, що система добору кадрів і призначення їх на роботу в академії здійснювалася відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього та четвертого рівнів акредитації» №744 від 24.12.2002 р.

На *випусковій кафедрі* – кафедрі образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання – в даний час працюють 6 викладачів на постійній основі, у тому числі 3 кандидати наук, 1 заслужений художник України, 2 члени Національної спілки майстрів народного мистецтва та 5 членів Спілки дизайнерів України. Очолює випускову кафедру образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання кандидат педагогічних наук, доцент Греськова Валентина Вікентіївна.

За період своєї професійної діяльності Греськова Валентина Вікентіївна як досвідчений висококваліфікований фахівець опублікувала понад 60 наукових і науково-методичних праць, взяла участь у 34 міжнародних, всеукраїнських та міжвузівських конференціях, видала навчально-методичний посібник рекомендований до друку вченою радою

Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол №5 від 25.05.2015 року). Високий рівень теоретико-методологічної підготовки дає їй можливість здійснювати керівництво науковими дослідженнями магістрів та бакалаврів у галузі професійної та мистецької педагогіки, методики навчання в школі, розвитку художньої освіти. Свій науково-практичний досвід Валентина Вікентіївна Греськова впроваджує у навчально-виховний процес кафедри та академії.

У цілому кадровий склад випускової кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання формувався з урахуванням структури навчального процесу та вимог до підготовки фахівців. Усі викладачі мають науково-педагогічну кваліфікацію, що відповідає змісту дисциплін, які вони викладають студентам зазначеної спеціальності. Зміст їхніх дисертацій та тематика наукових публікацій пов'язані з проблемами теорії та методики викладання мистецьких дисциплін.

Якісний склад кадрового забезпечення кафедри повністю відповідає акредитованій спеціальності.

Важливим напрямом діяльності кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання є наукова робота. Упродовж 2011-2015 рр. колектив кафедри працює над актуальною проблемою «Удосконалення професійної підготовки майбутніх педагогів-художників та розвиток їх творчих здібностей у процесі навчальної та позанавчальної діяльності».

Багатоаспектний характер даної теми відповідає науковим інтересам усіх викладачів кафедри, діяльність яких спрямована на дослідження таких проблем: проблеми професійної підготовки майбутнього вчителя на засадах національної культури; полікультурна освіта як чинник формування навичок міжкультурної мистецької комунікації; актуальні проблеми мистецької освіти; проблема формування гендерної толерантності майбутнього вчителя; сучасні інноваційні технології у викладанні мистецьких дисциплін;

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

проблема формування мотивації творчої діяльності у процесі навчання фахових дисциплін.

Науково-дослідна робота викладачів кафедри знаходить своє відображення в статтях, виступах на міжнародних і всеукраїнських конференціях, науково-методичних семінарах, створенні навчальних посібників і методичних рекомендацій, написанні дисертацій тощо.

У жовтні 2011 року засновано і видано перший випуск збірника наукових праць „Актуальні питання мистецької педагогіки” (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія KB № 19794-9594 Р від 25.02.2013 р.). Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №1021 від 7 жовтня 2015 р. збірник наукових праць „Актуальні питання мистецької педагогіки” включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати наукових досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата (доктора) наук в галузі „Педагогічні науки”. Збірнику наукових праць „Актуальні питання мистецької педагогіки” присвоєно Міжнародний стандартний серійний номер ISSN 2413-5402 (Друкована версія).

Викладачі кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання беруть участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних семінарах та конференціях: всеукраїнській науково-практичній конференції „Модернізація змісту дошкільної освіти в контексті сучасних вимірів” (м. Хмельницький, 29 вересня 2014 р.); дев'ятих педагогічних читаннях пам'яті М.М.Дарманського „Соціально-педагогічні основи розвитку освіти в регіоні” (м. Хмельницький, 11 вересня 2014р.); IV всеукраїнській науково-практичній конференції „Духовні витоки Поділля: митці в історії краю” (м. Хмельницький, 13 березня 2014р.); всеукраїнській науково-практичній конференції „Актуальні питання мистецької педагогіки: традиції та інновації” (м. Хмельницький, 24 квітня 2014р.); XI міжнародній конференції „Культурологічні та патріотичні аспекти формування духовності

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

майбутнього фахівця” (м. Вінниця - Бар, 20-22 березня 2014 р.); I міжнародній науково-практичній конференції „Мистецька освіта XXI століття: виклики сьогодення” (11-12 квітня 2014 р. м. Кіровоград); всеукраїнській науково-методичній конференції-семінарі „Мистецька освіта в Україні: проблеми і практики» (м. Київ, 27-28 лютого 2014 р.); всеукраїнській науково-практичній конференції „Мистецька освіта у вимірах сучасності” (м. Київ, 2014 р.); тощо.

За період 2012 - 2015 р.р. викладачами кафедри було підготовлено понад 100 публікацій, розміщених у вітчизняних і зарубіжних виданнях (Білорусія, Польща, Угорщина, Росія); проведено три регіональні науково-практичні семінари „Концептуальні проблеми розвитку мистецької освіти” за участю Хмельницької обласної ради, Інституту педагогіки НАПН України, три студентські науково-практичні конференції. За результатами проведених конференцій були видані збірники наукових праць.

У науковій діяльності кафедри впродовж останніх років чітко окреслились теоретичний, організаційно-прикладний, методичний напрями, зумовлені специфікою підготовки фахівців з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Суттєвим підтвердженням результативності наукової діяльності кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання став захист кандидатської дисертації Мозолюк-Коновалової Олени Миколаївни «Педагогічні умови формування основ образотворчої діяльності у дошкільників із синдромом Дауна», спеціальність 13.00.03 – корекційна педагогіка (29.12.2014 р.); та попередній захист двох кандидатських дисертацій (Драган Оксана Ярославівна, Халайцян Володимир Петрович).

Для забезпечення якості навчального процесу викладачі кафедри працюють над підвищенням кваліфікації, вдосконалюють свій професійний рівень, відвідуючи курси підвищення кваліфікації та проходячи стажування у вищих навчальних закладах України та за кордоном.

На кафедрі налагоджена система взаємовідвідувань занять, що сприяє обміну педагогічним та творчим досвідом та підвищенню кваліфікації кадрового складу кафедри. Результати відвідувань фіксуються у журналі, обговорюються на засіданнях кафедри та на науково-методичних семінарах.

Підвищенню рівня викладання мистецьких дисциплін сприяє співпраця кафедри з навчальними закладами України та зарубіжних країн. Співпраця з українськими навчальними закладами та установами інших країн ґрунтується на засадах пріоритету національних інтересів, розвитку освітнього та наукового потенціалу академії, системного та взаємовигідного характеру співпраці.

Значна увага колективом викладачів кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання приділяється студентській науковій роботі у різних її формах (підготовка статей до публікації у наукових збірниках та виступах на конференціях, семінарах, круглих столах, керівництво курсовими науковими роботами, керівництво дипломними роботами різних освітньо-кваліфікаційних рівнів тощо).

У березні 2016 року планується проведення студентського науково-практичного семінару „Актуальні проблеми викладання мистецьких дисциплін у сучасних навчальних закладах”, який проходитиме в рамках IV регіонального науково-практичного семінару „Концептуальні проблеми мистецької освіти”.

На кафедрі створюється осередок молодих учених, які беруть активну участь у науково-дослідницькій, педагогічній, виставково-творчій роботі, опановують нові курси, мистецькі техніки, використовуючи в навчально-виховному процесі результати своїх досліджень.

Провідними формами наукової роботи є: аспірантура, магістратура, індивідуальна робота викладачів, науково-практичні конференції.

Результати наукових розвідок викладачів кафедри знаходять відображення у публікаціях статей, матеріалів і тез доповідей на наукових конференціях різних рівнів, навчально-методичних матеріалів, у тому числі

в таких провідних фахових періодичних виданнях: Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Ю.Федьковича: Педагогіка та психологія; Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка; Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Мистецтвознавство; Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України; Педагогічний дискурс (м. Хмельницький) Актуальні питання мистецької педагогіки (м. Хмельницький).

Зокрема у 2012 р. викладачами кафедри здійснено 12 публікацій, у 2012 р. – 25 публікацій, у 2013 р. – 31 публікацію, у 2014 р. – 36 публікацій, у 2015 р. – 38 публікацій. Викладачі кафедри мають також наукові публікації і в зарубіжних фахових виданнях Польщі, Угорщини, Білорусії, Росії.

Завідувачем кафедри, кандидатом філологічних наук, доцентом, Греськовою В.В. опубліковано понад 30 наукових та науково-методичних праць, посібник з грифом МОН України.

Кандидатом педагогічних наук, доцентом Бучківською Г.В. видано навчальні посібники з грифом Міністерства освіти та науки України (Павич Н.М., Бучківська Г.В. Трудове навчання: підручник для 4 класу загальноосвіт. навч. закл./ Н.М.Павич, Г.В.Бучківська. – К.: Грамота, 2015. – 144 с.: іл. (рекомендовано Міністерством освіти і науки України (наказ МОН України від 20.07.2015 № 777) та Бучківська Г.В. Основи охорони праці : курс лекцій [навч. посіб.] / Барановська В. М., Бучківська Г. В., Григор'єва А. А. – Хмельницький : Видавець ПП Заколотний М. І., 2015. – 196 с.).

Професорсько-викладацький склад кафедри бере участь у рецензуванні та опонуванні дисертацій (Бучківська Г.В.), в оформленні відгуків на автореферати (Греськова В.В., Бучківська Г.В., Мозолюк-Коновалова О.М.) у рецензуванні статей, навчально-методичних посібників, методичних

розробок (Греськова В.В., Бучківська Г.В., Мозолук-Коновалова О.М., Драган О.Я., Халайцан В.П.)

Для забезпечення якості навчального процесу викладачі кафедри працюють над підвищенням кваліфікації, підвищують свій професійний рівень, відвідуючи курси підвищення кваліфікації та проходячи стажування у вищих навчальних закладах України та за кордоном.

На кафедрі налагоджена система взаємовідвідувань занять, що сприяє обміну педагогічним досвідом та підвищенню кваліфікації кадрового складу кафедри. Результати відвідувань фіксуються у журналі, обговорюються на засіданнях кафедри та на науково-методичних семінарах.

Підвищенню рівня викладання мистецьких дисциплін сприяє розвиток міжнародних зв'язків. Кафедра підтримує професійні контакти з університетами Польщі, Білорусії, Росії. Співпраця з навчальними закладами та установами інших країн ґрунтується на засадах пріоритету національних інтересів, розвитку освітнього та наукового потенціалу академії, системного та взаємовигідного характеру співпраці.

Значна увага колективом викладачів кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання приділяється студентській науковій роботі у різних її формах (підготовка статей до публікації у наукових збірниках та виступах на конференціях, керівництво курсовими науковими роботами, керівництво дипломними роботами різних освітньо-кваліфікаційних рівнів тощо).

На кафедрі функціонують студентські наукові та творчі об'єднання (школа ДПМ, студія ландшафтного дизайну, студія вітражного розпису, студія образотворчого мистецтва), які здійснюють свою діяльність у двох напрямках: мистецтвознавчому та прикладному. Керівниками позанавчальних об'єднань є викладачі кафедри.

Найкращі студенти-науковці залучаються до участі в наукових конференціях різних рівнів, а також беруть участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт (Куліковець-Кицан І., Комісарук О.,

Дар'їна Д, Арутюнян М.) та є учасниками та призерами Всеукраїнських олімпіад (Ющук Д., Крикун М).

Студенти напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво»* стали активними учасниками щорічного регіонального науково-практичного семінару «Концептуальні проблеми розвитку мистецької освіти»

Керівництво студентською науковою роботою, підготовкою студентів для участі у студентських наукових конференціях та олімпіадах здійснюють науковці кафедри Греськова В.В., Бучківська Г.В., Мозолюк-Коновалова О.М., Драган О.Я., Халайцан В.П., Шерстинюк Л.Л.

На кафедрі функціонує проблемна група, яка працює над проблемою «Формування української національної культури майбутніх вчителів в умовах етнохудожнього середовища» (наукові керівники: Греськова В.В., Бучківська Г.В.).

Викладачі кафедри Греськова В.В., Бучківська Г.В., Мозолюк-Коновалова О.М., Халайцан В.П., Шерстинюк Л.Л. беруть активну участь в організації та проведенні II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої Академії наук України, обласних учнівських наукових конференцій в рамках Малої академії наук України. Викладачі Греськова В.В., Бучківська Г.В., Мозолюк-Коновалова О.М, та Шерстинюк Л.Л. беруть участь у роботі журі конкурсу Українського фонду культури «Нові імена», обласних та міських конкурсах та виставках учнівських творчих робіт.

Таким чином, наукові здобутки кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання є результатом консолідованої діяльності її науково-педагогічного колективу. Наукова діяльність викладачів як дієвий фактор оптимізації процесу фахової підготовки студентів проводиться з пріоритетних напрямів образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва.

Викладацький склад кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання здійснює наставництво студентів, які

мають бажання брати участь у виставкових заходах, фестивалях і конкурсах в Україні та за кордоном.

Висновок. Аналіз кадрового забезпечення підготовки бакалаврів та напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво»* засвідчує, що професорсько-викладацький склад у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії відповідає акредитаційним вимогам, установленим Міністерством освіти і науки України.

4. Організаційне, навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Експертна перевірка показала, що студенти напряму підготовки 0202 «Мистецтво» спеціальності 6.020205 «Образотворче мистецтво»* навчаються за кредитно-трансферною системою. Навчальний процес організовано згідно з графіком, який визначено навчальним планом, та відповідно до затвердженого розкладу занять. Порухень графіку навчального процесу комісія не виявила.

Експертиза навчально-методичного забезпечення підготовки бакалаврів засвідчила, що зміст підготовки фахівців зі спеціальності 6.020205 «Образотворче мистецтво»* визначається:

1. Навчальними планами з напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*, які затверджені на засіданні вченої ради академії (протокол №7 від 28.08.2015р.). Встановлено, що навчальний план охоплює графік навчального процесу; бюджет часу в тижнях; план навчального процесу з циклів нормативних навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, фундаментальних дисциплін, професійної та практичної підготовки; вибіркових навчальних дисциплін; усі види практики; державну атестацію.

2. Освітньо-кваліфікаційними характеристиками, укладеними відповідно до державного галузевого стандарту вищої освіти, затвердженими

в установленому порядку, які визначають кваліфікаційні вимоги до випускників.

3. Освітньо-професійними програмами, що визначають систему знань, основні вміння та навички, які студенти повинні набути в процесі професійної та науково-педагогічної підготовки, та презентованими у вигляді переліку дисциплін з кількістю годин / кредитів згідно з навчальним планом.

4. Навчальними програмами, передбаченими навчальним планом, планами лекційних, семінарських, лабораторних занять, самостійної роботи студентів з методичними вказівками, методичними рекомендаціями до написання курсових та дипломних робіт, пакетами контролю знань.

5. Програмами усіх видів практик, спрямованими на формування практичних навичок професійної діяльності майбутніх вчителів музичного мистецтва, які розроблені згідно із нормативними вимогами кафедри теорії та методики музичного мистецтва і затверджені вченою радою академії.

6. Програмами комплексних державних екзаменів бакалаврів. Державна атестація фахівців з напрямку підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»* за ОКР «бакалавр» передбачає захист дипломних робіт та комплексний державний екзамен (тематика дипломних робіт, програми комплексних державних екзаменів наявні та затверджені у встановленому порядку).

Перелік навчальних дисциплін, включених до навчальних планів, і переддипломна практика повною мірою визначають зміст професійної підготовки бакалаврів з напрямку 0202 «Мистецтво», напрямку підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*.

З усіх дисциплін навчального плану розроблено навчальні та робочі програми. Методичне забезпечення кожної дисципліни ґрунтується на вимогах освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця. Навчально-методичні комплекси включають: навчальну і робочу програми, плани лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять, варіанти контрольних робіт, завдання для самостійної роботи, пакети контролю знань,

рекомендовану літературу. Перевірка показала, що наукове керівництво підготовкою кваліфікаційних робіт бакалаврів на основі розроблених методичних рекомендацій здійснюють професори та доценти. Проведений аналіз змісту програм усіх видів практик засвідчив, що вони забезпечують послідовне системне формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що моніторинг знань студентів здійснюється через систему виконання модульних контрольних робіт. Проведення екзаменів і заліків здійснюється в усній, письмовій формах та формі практичної роботи. Результати екзаменаційних сесій є предметом обговорення на засіданнях випускової кафедри, науково-методичної ради академії, про що свідчать відповідні протоколи засідань. Важливим здобутком кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання є результативна робота викладачів щодо створення і видання методичних посібників, рекомендацій, що сприяють удосконаленню організації навчального процесу. Так, за останні роки викладачами профільних кафедр розроблено і видано понад 40 посібників для студентів та учнів шкіл. Зокрема, для забезпечення навчально-виховного процесу з фахових дисциплін та усіх видів практики за останні 5 років опубліковано понад 50 навчально-методичних посібників.

Перевіркою встановлено, що студенти на 100 % забезпечені підручниками, навчально-методичними посібниками з усіх дисциплін навчального плану; наявний план поповнення фонду навчальної і наукової літератури зі спеціальності, формуються фонди матеріалів навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців на електронних носіях. Академія має достатнє інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу, вихід у мережу Інтернет, власний сайт, на якому розміщено загальну інформацію про академію та її підрозділи, інформацію приймальної комісії тощо. Власна локальна мережа забезпечує зв'язок між усіма підрозділами академії. Підвищенню якості навчального процесу за

акредитованою спеціальністю сприяє робота науково-видавничого відділу, методичного кабінету, бібліотеки з трьома читальними залами, інформаційно-методичного центру факультету. Експертною перевіркою встановлено, що в академії створено необхідні умови для творчого розвитку студентів. У процесі перевірки організаційного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення експертна комісія дійшла висновку, що воно відповідає чинним нормативним вимогам до підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Висновок. Організація, зміст підготовки та навчально-методичне забезпечення дисциплін зі спеціальності 6.020205 «Образотворче мистецтво»* є достатнім і в цілому забезпечує належний рівень підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

5. Стан матеріально-технічного забезпечення

Експертна комісія перевірила оригінали документів, які засвідчують права на володіння навчальними приміщеннями у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії. Матеріально-технічна база в академії в цілому забезпечує виконання основних завдань щодо підготовки фахівців з вищої освіти. Стан матеріально-технічного забезпечення навчального процесу загалом відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 лютого 1996 року № 200.

Матеріально-технічна база академії має технічне, лабораторне та комп'ютерне оснащення, яке дозволяє забезпечити якісний рівень підготовки фахівців усіх спеціальностей.

Академія має два навчальних корпуси загальною площею 31940 м². Безпосередньо в навчальному процесі використовується 16248,3 м² навчальних та навчально-допоміжних приміщень. На одного студента денної форми навчання припадає понад 10 м² площі.

Загальна площа навчально-лабораторних приміщень академії забезпечує можливість організації навчального процесу. Аудиторний фонд навчальних корпусів використовується на 100 %.

Для забезпечення навчального процесу та наукових досліджень використовується наявний парк сучасного устаткування: спеціалізовані лабораторії, обчислювальний центр, комп'ютерні класи.

Парк персональних ЕОМ складає понад 250 одиниць і регулярно поповнюється за рахунок бюджетних та позабюджетних коштів. В академії функціонує 4 комп'ютерних класи на 133 комп'ютерних місця, в тому числі клас комп'ютерного аранжування.

Книжковий фонд бібліотеки академії складає понад 125 тис. примірників, з яких: науковий фонд становить 3261 примірник; навчальний фонд – 71706 примірників, художній – 57577; іноземною мовою – 1566; рідкісних видань - 25. Функціонують 3 читальних зали на 120 місць, загальна площа 330 м². Бібліотечний фонд академії постійно поповнюється новими виданнями.

Забезпеченість студентів акредитованої спеціальності 6.020205 „Образотворче мистецтво”* Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії сучасною навчально-методичною, спеціальною літературою, підручниками та навчальними посібниками, а також їх електронними варіантами, фаховими періодичними виданнями відповідає вимогам щодо акредитації.

Для зручного користування ресурсами бібліотеки в академії систематизовано та осучаснено каталоги наукової, навчальної та методичної літератури, періодики. Читальні зали забезпечені фаховими та періодичними виданнями.

Якісну підготовку студентів до навчальних занять, педагогічної практики, написання курсових, дипломних та магістерських робіт забезпечує навчально-методичний відділ, з яким тісно співпрацює кафедра образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання. У такій співпраці обговорюються програми спеціальних дисциплін,

відвідування відкритих занять та заходів колег, проходить ознайомлення викладачів кафедри з новими навчально-методичними виданнями.

У розпорядженні кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання є необхідні для забезпечення навчального процесу спеціальності 6.020205 „Образотворче мистецтво”* галузі знань 0202 „Мистецтво” освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”: 26 навчальних аудиторій, комп'ютерний клас, кабінет завідувача кафедри, інформаційно-методичні центр та кабінети кафедри з фондом методичної та навчальної літератури, а також інші лабораторії та кабінети академії.

Забезпеченість студентів гуртожитком становить 100 %. Студенти мешкають у гуртожитку на 640 місць, що задовольняє потреби іногородніх студентів. Студенти та працівники академії забезпечені їдальнею та буфетом (100 %).

Комісія встановила, що у навчальному закладі створено належні умови для забезпечення соціального захисту, фізичного розвитку студентів, збереження й зміцнення їхнього здоров'я.

У Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії обладнано всі нормативно необхідні для навчального процесу аудиторії, навчальні кабінети та лабораторії, методичний кабінет, кафедральні приміщення, є в наявності спортивний та тренажерний зали, спортивні майданчики та стадіон (у т.ч. спортивний майданчик зі штучним покриттям), зали хореографії, чотири комп'ютерних класи та клас комп'ютерного аранжування, навчальні майстерні, їдальня, актовий зал (клуб), науково-видавничий відділ, інформаційно-методичний центр, мікроцентр розвитку дитини, психолого-педагогічний клуб, екологічна студія «Зелена планета» тощо. Є приміщення для роботи органів студентського самоврядування, психологічної служби, медичний пункт, стоматологічний кабінет. Медичне обслуговування студентів і співробітників здійснюється в медичному пункті. Відпочинок студентів і співробітників організовується в літньому спортивно-

оздоровчому таборі на березі річок Дністер та Південний Буг, базах відпочинку „Корчунки”, „Збруч”.

Санітарно-технічний стан будівель і споруд, в яких навчаються студенти акредитованої спеціальності, та умов їхньої експлуатації академією відповідають вимогам відповідних органів державного нагляду.

Всі приміщення академії обладнані електроосвітленням, водопостачанням, вентиляцією та опаленням, супутниковим зв'язком, доступом до мережі Інтернет.

Основним джерелом фінансування академії є обласний бюджет. Проте академією розроблена програма поєднання бюджетних надходжень з розширенням джерел додаткового фінансування.

Експертна комісія встановила, що матеріально-технічна база Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії відповідає нормативним вимогам органів державного нагляду й повною мірою забезпечує необхідні умови для підготовки фахівців означених освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Викладачами академії активно запроваджуються у навчальний процес нові інформаційні технології, у тому числі авторські розробки. Електронні підручники розміщені в локальній комп'ютерній мережі з метою використання студентами для самостійної підготовки.

Головним завданням науково-методичної ради закладу є розробка та застосування сучасних освітніх та інформаційних технологій, розробка науково-методичного супроводу педагогічного процесу. Науково-методична рада є центром навчально-методичної та науково-дослідницької роботи академії. Професорсько-викладацьким складом кафедри теорії та методики музичного мистецтва підготовлено навчально-методичні посібники з усіх дисциплін (у друкованому та електронному варіантах).

Оптимізації навчального процесу сприяє локальна електронна мережа з виходом у світову інформаційну мережу Інтернет. Сучасними комп'ютерами обладнано навчальні аудиторії, кабінети з робочими місцями для студентів.

Висновок. Експертна комісія перевірила повноту, достовірність документів, що свідчать про наявність матеріально-технічної бази, і дійшла висновку, що в Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії стан матеріально-технічного забезпечення відповідає вимогам акредитування, дозволяє здійснювати якісну підготовку бакалаврів з напрямку підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* у межах ліцензійного обсягу.

6. Якісна характеристика підготовки фахівців

Експертною комісією проведено аналіз рівня гуманітарної та соціально-економічної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки студентів, які навчаються за ОКХ „бакалавр”. Заліки з дисциплін, робочі програми яких передбачають проведення практичних, семінарських занять, виставляються за результатами поточної успішності навчання студентів. Заліки та екзамени оцінюються за результатами модульно-рейтингового контролю, який передбачає врахування поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Аналіз результатів освітньої діяльності, проведений за показниками успішності студентів (остання екзаменаційна сесія), підтверджує достатній рівень підготовки бакалаврів. Загалом показники успішності (середній бал, абсолютна успішність) та якості навчання студентів з напрямку підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* відповідають вимогам акредитації.

З метою підготовки до акредитації напрямку підготовки „Образотворче мистецтво”* у процесі проведення самоаналізу здійснювалося написання комплексних контрольних робіт студентами I-IV курсів.

Контрольні вимірювання залишкових знань, проведені експертами серед студентів напрямку підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* порівнювалися з результатами самоаналізу, проведеним кафедрою образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання.

Результатами експертизи з напрямку підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* є такі показники:

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

- цикл предметів гуманітарної, соціально-економічної підготовки: абсолютна успішність – 95,3 %; якість знань – 65,1 % (при самоаналізі 91 % та 60 % відповідно);
- цикл предметів природничої-наукової (фундаментальної) підготовки: абсолютна успішність – 100 %; якість знань – 70 % (при самоаналізі 90% та 60% відповідно);
- цикл предметів професійної підготовки: абсолютна успішність – 98,6 %; якість знань – 82,26 % (при самоаналізі 98,4% та 79,8% відповідно);

Порівнюючи показники якості знань студентів за результатами акредитаційного самоаналізу та експертної перевірки, комісія встановила середню розбіжність в оцінці, що склала від +0,2 % до + 10 % і є в межах допустимих норм.

Підсумки контролю свідчать, що завдання комплексних контрольних робіт загалом виконали всі студенти. Вони виявили належний рівень знань із запропонованих дисциплін, усі студенти успішно орієнтуються в навчальному матеріалі, добре володіють науковою термінологією, обізнані з основами сучасних наукових досліджень, на достатньому рівні володіють системою знань та умінь, здатні продукувати творчі, наукові ідеї, формулювати оригінальні концепції та втілювати їх у життя. При порівнянні результатів виконання комплексних контрольних робіт під час експертної перевірки і даних самоаналізу встановлена розбіжність показників у межах допустимих відхилень.

Про належний рівень підготовки студентів з напряму підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* свідчать результати захисту курсових робіт. Дослідження виконуються за тематикою, розробленою фаховими кафедрами, на яких є необхідна організаційно-методична документація щодо написання і захисту наукових робіт. Дослідження студентів присвячені вивченню проблем мистецької педагогіки і психології та методики образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі.

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проведення практик студентів. Перевірка звітів про практику підтверджує повноту відображення у них аналізу всіх сторін діяльності в межах обраної спеціальності, основних положень програми практики, насиченості звіту матеріалом, передбаченим програмою практики, висновків і пропозицій студентів. Питання про стан проходження практик заслуховуються на засіданнях Вченої ради та кафедри теорії і методики музичного виховання академії. Структура звітів дає можливість повною мірою відобразити виконання студентами основних положень програм практик.

За даними вибіркового аналізу результатів проходження практик комісія встановила належне забезпечення практичної підготовки випускників, реалізацію набутих ними у процесі навчання знань та вмінь, їх конкретизацію в контексті діяльності за фахом.

Перевіркою встановлено, що державна атестація випускників проходить у формі комплексного державного екзамену та захисту дипломних робіт з актуальних проблем мистецької педагогіки та психології, історії методики та викладання образотворчого мистецтва.

Висновок. Розгляд звітів про проходження студентами навчальних та виробничих практик, перевірка курсових робіт, підсумки семестрової атестації, результати комплексних контрольних робіт, проведених під час акредитації, та порівняння їх з результатами комплексних контрольних робіт при самоаналізі, свідчать про те, що абсолютна успішність та якість підготовки фахівців з напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»* відповідають встановленим критеріям.

Попередня експертна комісія висловила пропозиції та зауваження, які враховані у діяльності академії та факультету мистецтв. Було зроблено заходи щодо усунення цих зауважень (подано у таблиці 1).

Таблиця 1.

**ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА
РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ**

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
Експертна комісія попередньої акредитації	Поглибити професійне спрямування у навчально-методичних комплексах з дисциплін циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки. Наявні навчально-методичні комплекси з дисциплін професійно-орієнтованої підготовки (фаховий блок) доповнити докладними методичними рекомендаціями з виконання студентами самостійних завдань.	Усі навчально-методичні комплекси з дисциплін циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки мають професійне спрямування (наприклад, навчально-методичний комплекс курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» містить завдання для практичних занять, самостійної роботи студентів та терміни професійно-практичного спрямування, усі практичні заняття та самостійна робота навчально-методичного комплексу курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням» наповнені завданнями, які стосуються аудіювання майбутнього фаху).
Експертна комісія	Рекомендувати ширше запроваджувати	Усі випускні кваліфікаційні творчі роботи мають

попередньої акредитації	мистецтвознавчу тематику у кваліфікаційних роботах.	мистецтвознавче спрямування. Оцінювання та захист робіт відбувається у приміщенні закладів культури міста і є у вільному доступі для перегляду.
Експертна комісія попередньої акредитації	Сприяти виділенню додаткових приміщень для навчальних майстерень з рисунку та живопису, методичного фонду та реквізиту, а також оновленню комп'ютерного забезпечення в напрямку збільшення ресурсної потужності для занять векторною та тривимірною графікою.	Створено центр для науково-методичної роботи кафедри за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»*, виділено приміщення для зберігання мольбертів, планшетів а також для збереження творчих робіт студентів (курскових, кваліфікаційних робіт та творчих самостійних робіт, робіт пленерної практики). Закуплені гіпси, поновлено предмети натурного фонду, оновлено обладнання, закуплено 20 мольбертів, планшети, рамки для ткацтва, ткацький верстат, інструменти та обладнання для художньої обробки шкіри тощо. Оновлено комп'ютерне забезпечення: придбано два комп'ютерних класи (в кількості 35 машин), що

		збільшило потужність для занять векторною та тривимірною графікою.
--	--	--

Загальні висновки та пропозиції

Таким чином, викладені відомості про роботу кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання факультету мистецтв Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії щодо виконання зауважень експертної комісії за період з квітня 2011 року по листопад 2015 року дозволяють зробити висновок про відповідність вимогам, що пред'являються до акредитації напряму підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”*.

На підставі поданих на акредитування матеріалів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та перевірки стану справ на місці експертна комісія дійшла таких висновків:

1. Діяльність Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії в цілому, її професорсько-викладацький склад, кадровий, науково-педагогічний потенціал, матеріально-технічна база, інформаційне та науково-методичне забезпечення навчального процесу повністю відповідає вимогам і гарантує забезпечення якості вищої освіти.

2. Випускова кафедра образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання відповідає вимогам щодо якісного та кількісного складу викладачів. Вона здатна забезпечити якісний стан організації навчального процесу, зміст навчання, його науково-методичне забезпечення, відповідний до нормативних вимог рівень науково-педагогічних кадрів, наукову та науково-методичну роботу, виховну та позааудиторну роботу зі студентами.

3. З метою підвищення рівня підготовки студентів вказаної спеціальності експертна комісія вважає за доцільне висловити такі пропозиції:

а) забезпечити подальший розвиток якісного складу кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та трудового навчання, шляхом активізації роботи з підготовки висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів через навчання в аспірантурі та докторантурі;

б) враховуючи матеріально-технічну базу варто розглянути можливість підготовки фахівців у галузі декоративного мистецтва;

в) продовжити роботу щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення викладання фахових дисциплін, створення електронних посібників, активніше впроваджувати у навчальний процес новітні інформаційні технології.

4. На підставі вищезазначеного експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про можливість акредитації напряму підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво”* з ліцензованим обсягом 30 осіб денної форми навчання.

Голова експертної комісії:
кандидат мистецтвознавства, доцент

О.В. Ковальчук

Члени комісії:
кандидат педагогічних наук, доцент

Р.М. Силко

З експертними висновками ознайомлена:
доктор педагогічних наук, професор,
ректор Хмельницької
гуманітарно-педагогічної академії

І.М. Шоробура

Голова експертної комісії

О.В.Ковальчук